

рівні просторових і «квазіпросторових відношень» (див. Афазія, Симультанний). При С. а., незважаючи на наявність розуміння окремих лексем, втрачається загальна здатність усвідомлення мовлення через неможливість встановити причинно-наслідкові та логіко-граматичні відношення між словами (бабусина онука, бабуся онуки). При С. а. утруднене розуміння прислівників і значень прийменників. С. а. часто поєднується з порушеннями навичок лічби, конструктивного, просторового праксису.

Лит.: Tsvetkova L. S. Basic Principles of a Theory of Reeducation of Brain-Injured Patients. The journal of special education.

Юлія Рібцун

СЕНСОРНА АФАЗІЯ (від лат. *sensorius* – чуливий) – розлад, що обумовлений ураженням заднього відділу верхньої скроневої звивини кори домінантної півкулі головного мозку та проявляється в порушенні фонематичних процесів, розуміння мовлення через недостатність акустичного сприймання звукового складу слова у вигляді замін при читанні та на письмі (див. Афазія, Фонематичне сприймання). При С. а. наявна висока мовленнєва активність (логорея) поряд із запереченням власного недоліку.

Логопедична робота при С. а. будується на основі компенсації за рахунок зорового та рухового аналізаторів, що сприяє розширенню словника та поступовому засвоєнню семантики лексем (див. Відновлювальне навчання).

Лит.: Tsvetkova L. S. Basic Principles of a Theory of Reeducation of Brain-

Injured Patients. The journal of special education.

Юлія Рібцун

СЕНСОРНА ДЕПРИВАЦІЯ (від лат. *sensus* – почуття, відчуття, *deprivatio* – позбавлення) – тривала, більш або менш повна втрата людиною сенсорних вражень (сенсорний голод). В умовах С. д. у людини актуалізується потреба у відчуттях та ефективних (емоційних) переживаннях, а довготривале перебування в умовах С. д. зумовлює нестабільність емоційних станів. Спостерігається також порушення пам'яті, що безпосередньо залежать від циклічності емоційних станів. У відповідь на сенсорний голод активізуються процеси уяви, які впливають на образну пам'ять. Що суворіші умови С. д., то швидше порушуються процеси мислення, що виявляється в неможливості зосередитись на будь-чому.

Лит.: 1. Спеціальна педагогіка. Понятійно-термінологічний словник / За ред. В. І. Бондаря. – Луганськ: Альма-матер, 2003. – 436 с. 2. Дефектологічний словник: навчальний посібник / за ред. В. І. Бондаря, В. М. Синьова. – Київ: «МП Леся», 2011. – 528 с.

Вадим Кобильченко

СЕНСОРНА ІНТЕГРАЦІЯ (англ. *sensory integration*) – термін використовується як для опису процесу обробки сенсорної інформації, так і для позначення специфічного виду терапії, що базується на стимулюванні, покращенні процесів обробки сенсорної інформації, специфічний підхід до допомоги дітям та дорослим з порушеннями